

Plangeometri

Hvis man ønsker mere udfordring, kan man springe de første 10 opgaver over.

Opgave 1

To linjer er givet ved ligningerne:

$$2x - y + 2 = 0 \text{ og } x + b \cdot y + 4 = 0, \text{ hvor } b \text{ er en konstant.}$$

- a) Beregn konstanten b således, at de to linjer bliver ortogonale.

Opgave 2

En ret linje er givet ved parameterfremstillingen: $\begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 3 \end{pmatrix} + t \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \end{pmatrix}, t \in R$

- a) Angiv linjen på formen: $y = ax + b$

Opgave 3

- a) En vektor er givet ved: $\vec{v} = \begin{pmatrix} 2 \\ 1 \end{pmatrix}$, og et punkt er givet ved: $P(2, -1)$.

Bestem en ligning for den linje, der går igennem punktet P og har vektoren $\vec{v}$ som normalvektor.

- b) I planen er givet et punkt, $P(3, 5)$ og en vektor, $\vec{a} = \begin{pmatrix} 1 \\ 4 \end{pmatrix}$.

Bestem en ligning for linjen l , der har $\vec{a}$ som en normalvektor, og som går gennem P .

Opgave 4

En vektor er givet ved: $\vec{r} = \begin{pmatrix} 2 \\ 5 \end{pmatrix}$, og et punkt er givet ved: $P_0(4, 1)$.

Bestem en ligning for den linje, der har vektor $\vec{r}$ som retningsvektor og indeholder punktet P_0 .

Opgave 5

- a) En linje l i planen er bestemt ved ligningen $6x + 8y - 4 = 0$. Endvidere er der givet punktet $P(4,5)$. Bestem afstanden fra punktet P til linjen l .
- b) Bestem afstanden mellem linjen $l: x + y - 2 = 0$ og punktet $P(-2,1)$.
- c) To linjer l og m er givet ved: $l: y = 3x + 4$, $m: y = 3x - 12$. Bestem afstanden mellem linjerne l og m .

Opgave 6

Bestem cirkelns radius og koordinaterne til dens centrum, når:

- a) En cirkel er givet ved ligningen $x^2 + y^2 - 4x + 6y - 23 = 0$.
- b) En cirkel er givet ved ligningen: $x^2 - 4x + y^2 = 5$.

Opgave 7

En cirkel er givet ved ligningen: $x^2 + 4x + y^2 - 8y = 5$

- a) Bestem cirkelns radius og koordinaterne til cirkelns centrum.
- b) Beregn koordinaterne til cirkelns skæringspunkter med x -aksen.

Opgave 8

En cirkel er givet ved ligningen: $x^2 + y^2 - 4y = 5$.

- a) Bestem cirkelns radius og koordinatsættet til cirkelns centrum.
- b) Beregn koordinatsættene til cirkelns skæringspunkter med y -aksen.

Opgave 9

En ligning er givet ved: $x^2 + y^2 - 2k \cdot x + 6y - 12 = 0$, hvor k er et tal.

Bestem k således, at ligningen fremstiller en cirkel med radius $r = 5$.

Opgave 10

En cirkel har centrum i punktet $C(-2,1)$ og radius $r = 5$.

En linje l er givet ved: $3x + 4y - 6 = 0$

- a) Beregn afstanden mellem punktet C og linjen l .
- b) Undersøg om linjen l skærer cirklen.

Opgave 11

- a) I planen er givet cirklen: $(x-1)^2 + (y+2)^2 = 25$ samt punktet $P(5, 1)$ som ligger på cirklen.
Bestem en ligning for tangenten til cirklen gennem punktet P .
- b) En cirkel er givet ved: $(x+1)^2 + (y-2)^2 = 25$,
og en linje er givet ved: $4x - 3y - 15 = 0$.
Vis, at linjen er tangent til cirklen.

Opgave 12

To linjer er givet ved: $l: y = -3x + 4$ og $m: 2x - y - 3 = 0$.
Et punkt er givet ved: $P(3, -2)$.

- a) Beregn den spidse vinkel mellem l og m .
b) Beregn afstanden mellem P og m .

Opgave 13

En cirkel er givet ved, at den har centrum i $C(2, -3)$ og at den tangerer en linje, der er givet ved: $4x - 3y + 8 = 0$.

- a) Bestem en ligning for cirklen.
b) Bestem koordinaterne til skæringspunkterne mellem cirklen og x -aksen.

Opgave 14

I planen er to linjer l og m bestemt ved ligningerne

$$l: 2x - 3y + 6 = 0 \text{ og } m: 4x - 5y + 20 = 0.$$

- a) Bestem den spidse vinkel mellem linjerne l og m .
b) Bestem koordinaterne til skæringspunktet mellem linjerne l og m .

Opgave 15

To cirkler er givet ved ligningerne:

$$(x-2)^2 + (y+5)^2 = 16 \text{ og } (x-10)^2 + (y-1)^2 - 36 = 0.$$

- a) Bestem en ligning for den linje, der går gennem de to cirklers centre.
b) Bestem koordinatsættet til røringspunktet mellem de to cirkler.

Opgave 16

En ligning er givet ved: $x^2 + 4x + y^2 - k \cdot y = 8$, hvor k er en konstant.

- Bestem k således, at ligningen fremstiller en cirkel med centrum $C(-2,1)$.
- Bestem cirkelns radius for $k = 2$.

Opgave 17

En cirkel C er givet ved $(x-1)^2 + y^2 = 5$ og en linje l er givet ved $y = 2x + 1$.

- Bestem afstanden fra centrum af cirklen C til linjen l .
- Bestem koordinatsættene til skæringspunkterne mellem cirklen C og linjen l .
- Bestem en ligning for tangenten til cirklen C i punktet $P(3, 1)$.

Opgave 18

En linje l er givet ved: $5x + 3y = 6$.

- Bestem afstanden mellem linjen l og punktet $P(1,2)$.
- Bestem en ligning for den linje m , der er ortogonal på linjen l og går igennem punktet $P(1,2)$.
- Bestem den spidse vinkel mellem linje l og y -aksen.

Opgave 19

I et koordinatsystem er punkterne $A(1, -1)$ og $B(-1,3)$ givet.

Den rette linje l er givet ved ligningen $y = -x + 5$.

- Bestem vinklen mellem de to stedvektorer til punkterne A og B .
- Bestem ligningen for den linje m , der skærer linje l i det punkt hvor $x = 2$, og som har $\overrightarrow{AB}$ som normalvektor.
- Bestem koordinaterne til punkt P i 1.kvadrant på linjen l , således at arealet af trekant ABP er 5.

Opgave 20

I et koordinatsystem i planen er givet tre punkter: $O(0,0)$, $A(5,-3)$ og $B(-3,-1)$.

- Bestem vinklen mellem stedvektorerne til punkterne A og B .
- Bestem ligningen for den linje gennem A , der er parallel med linjen med ligningen $x - 2y + 1 = 0$.

Et punkt P ligger i første kvadrant på parablen med ligningen $f(x) = x^2$.

- Bestem koordinatsættet til punktet P således at, arealet af den trekant, der udspændes af stedvektorerne $\overrightarrow{OA}$ og $\overrightarrow{OP}$, får arealet $T = 13$.

Opgave 21

En ret linje l er givet ved: $y = 2x + 6$

En parabel er givet ved: $y = -x^2 + 4x - 2$

- Bestem en ligning for den cirkel, der har centrum i parablens toppunkt, og som har linjen l som tangent.
- Bestem koordinaterne til det punkt på parablen, som har mindst afstand til linjen l .

Opgave 22

I planen er givet punkterne $A(2, 1)$ og $B(0, 3)$, vektoren $\vec{v} = \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \end{pmatrix}$ og linjen

$l: y = 2x + 1$.

- Bestem en ligning for den rette linje m , som indeholder punktet B og har vektoren $\vec{v}$ som normalvektor.
- Beregn den spidse vinkel mellem linjen l og vektoren $\overrightarrow{AB}$.
- Bestem koordinaterne til de punkter på x -aksen, hvor afstanden til linjen l er $\sqrt{5}$.
- Bestem koordinaterne til vektoren $\vec{v}_y$, som fremkommer ved at projicere vektor $\vec{v}$ på y -aksen.

Facit

Opgave 1

a) $b = 2$

Opgave 2

a) $y = 2x + 1$

Opgave 3

a) $2x + y - 3 = 0$ b) $x + 4y - 23 = 0$

Opgave 4

a) $-5x + 2y + 18 = 0$

Opgave 5

a) 6   b) $\frac{3}{\sqrt{2}}$ c) $\frac{8\sqrt{10}}{5}$

Opgave 6

a) $C(2, -3)$ og $r = 6$ b) $C(2, 0)$ og $r = 3$

Opgave 7

a) $C(-2, 4)$ og $r = 5$ b) $(x, y) = (1, 0)$ og $(x, y) = (-5, 0)$

Opgave 8

a) $C(0,2)$ og $r = 3$ b) $(x,y) = (0,-1)$ og $(x,y) = (0,5)$

Opgave 9

a) $L = \{-2; 2\}$

Opgave 10

a) $\frac{8}{5}$ b) Hint: se $\text{dist}(C, l)$

Opgave 11

a) $4x + 3y - 23 = 0$ b) Hint: se $\text{dist}(C, l)$

Opgave 12

a) 45° b) $\frac{\sqrt{5}}{5}$

Opgave 13

a) $(x-2)^2 + (y+3)^2 = 25$ b) $(x,y) = (6,0)$

Opgave 14

a) $4,97^\circ$ b) $(x,y) = (-15,-8)$

Opgave 15

a) $-6x + 8y + 52 = 0$ b) $(x,y) = \left(\frac{26}{5}, -\frac{13}{5}\right)$

Opgave 16

a) $k = 1$ b) $r = 4$

Opgave 17

a) $a = \frac{3\sqrt{5}}{5}$ b) $(x, y) = (1, 3)$ c) $2x + y - 7 = 0$

Opgave 18

a) $\frac{5}{\sqrt{34}}$ b) $-3x + 5y - 7 = 0$ c) $30,96^\circ$

Opgave 19

a) $153,4^\circ$ b) $-2x + 5y - 11 = 0$ c) $P(1, 5)$

Opgave 20

a) $130,6^\circ$ b) $x - 2y - 11 = 0$ c) $P(2, 4)$

Opgave 21

a) $(x - 2)^2 + (y - 2)^2 = \frac{64}{5}$ b) $(x, y) = (1, 1)$

Opgave 22

a) $x - y + 3 = 0$ b) $71,57^\circ$
c) $(x, y) = (-3, 0)$ og $(x, y) = (2, 0)$ d) $\begin{pmatrix} 0 \\ -1 \end{pmatrix}$